

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Janem Peroutkou ve věci

žalobce: **S. A.**, narozený dne X
státní příslušník Republiky Uzbekistán
bytem X
zastoupeného advokátem JUDr. Matějem Šedivým
sídlem Václavské náměstí 831/21, Praha – Nové Město

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha – Holešovice

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 11. 2024, č. j. OAM-562/ZA-ZA11-ZA17-2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a rozhodnutí žalovaného

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

1. Žalobce, státní příslušník Uzbekistánu, požádal dne 24. 4. 2024 o mezinárodní ochranu. K žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že je muslim a nikdy nebyl politicky aktivní. Má manželku a pět dětí. Všichni jsou v Uzbekistánu. Žalobce nejprve přicestoval v říjnu roku 2023 do Maďarska. Přijel tam pracovat pro jednu firmu, která ale neměla práci. Pak pracoval pro jinou firmu, ta však žalobci neplatila. V Maďarsku žalobce dostal pobytovou kartu, jež mu byla zrušena při pokusu změnit zaměstnavatele. Žalobci byla uložena povinnost opustit Maďarsko. Do České republiky žalobce přijel v dubnu roku 2024 autobusem z Maďarska. Svou žádost o mezinárodní ochranu odůvodnil tím, že musí uživit svou rodinu. Jejich finanční situace není příznivá. Aby žalobce rodinu uživil, půjčil si peníze. Tyto dluhy musí žalobce splatit. Jiné důvody pro žádání o mezinárodní ochranu neměl.
2. Žalovaný zjistil, že žalobce měl povolen pobyt v Maďarsku s platností povolení do srpna roku 2024. Žalovaný nejprve řešil, jaký stát je na základě pravidel nařízení Dublin III [nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států] příslušný k projednání žalobcovy žádosti o mezinárodní ochranu. Dospěl k tomu, že podle čl. 12 odst. 4 nařízení Dublin III je to Maďarsko. Žalovaný požádal Maďarsko o převzetí žalobce, tuto žádost maďarská strana akceptovala. Žalovaný následně shromáždil informace o maďarském azylovém systému. Žalovaný ale do Maďarska žalobce nepřemístil a pokračoval ve věcném projednávání jeho žádosti o mezinárodní ochranu.
3. Během osobního pohovoru dne 12. 11. 2024 žalobce vypověděl, že jeho rodina je ve špatné finanční situaci. Má pět dětí, které musí uživit. Kvůli tomu se ve vlasti zadlužil. Žalobce původně přijel za prací do Maďarska, ale to mu nevyšlo. Pracoval tam pro firmu vlastněnou Turkey. Když chtěl jít pracovat jinam, sebrali mu ID kartu a z Maďarska ho vyhostili. Proto žalobce přijel pracovat do České republiky. Žalobce stálo maďarské vízum hodně peněz a nemá peníze na to, aby si vyřídil české pracovní vízum. Žalobci se v České republice zalíbilo. Rád by v České republice pobýval legálně, přivezl sem svoji rodinu a žil tu s nimi. Žalobce dále popsal, že si půjčil peníze od dvou svých sousedů. Žalobce nebyl schopen dluh splácet. Věřitelé nahlásili žalobce na policii kvůli tomu, že jim dluh nechce vrátit. Věřitelé chtějí své peníze zpět. Žalobce už něco splatil, ale ne všechno. Musí pracovat v cizině, aby uhradil úrok. Ve vlasti by peníze na splacení dluhu vydělával dlouho. Jeho pět dětí stojí hodně peněz a je těžké si něco našetřit. V České republice je žalobce zatím bez práce. Jeho právní zástupce mu poradil, aby si začal hledat práci za šest měsíců od podání žádosti o mezinárodní ochranu. Žalobce bude pracovat jako dělník. Kdyby se žalobce vrátil do země původu, musel by si tam hledat dobře placenou práci. Nebo by musel odjet pracovat do zahraničí. Jiné problémy by tam asi neměl.
4. Žalovaný v průběhu řízení shromáždil tyto materiály vztahující se k žalobcově zemi původu:
 - *Informace MZV ze dne 1. 3. 2024. Uzbekistán. Činnost policie ve vztahu k ochraně práv občanů. Činnost úřadu ombudsmana.*
 - *Informace OAMP ze dne 13. 3. 2024. Uzbekistán. Bezpečnostní a politická situace v zemi.*
 - *Informace OAMP ze dne 13. 3. 2024. Uzbekistán. Socio-ekonomická situace.*
 - *Informace MZV ze dne 10. 1. 2024. Uzbekistán. Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti. Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí.*

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

5. Žalovaný rozhodnutím ze dne 18. 11. 2024, č. j. OAM-562/ZA-ZA11-ZA17-2024 (dále jen „napadené rozhodnutí“), neudělil žalobci žádnou z forem mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu). Žalovaný shrnul žalobcovy odpovědi uvedené při podání žádosti o mezinárodní ochranu a během osobního pohovoru. Podle žalovaného bylo v průběhu správního řízení objasněno, že žalobce žádá o mezinárodní ochranu kvůli pobytu za účelem práce. Žalobce nevyvíjel v zemi původu žádnou činnost, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Žalobce se ani nemusel obávat toho, že by byl v zemi původu pronásledován z důvodu jeho rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Žalobce též nebyl rodinným příslušníkem azylanta. Žalovaný dále neshledal důvody pro udělení doplňkové ochrany. Uzbecké právo neumožňuje udělit trest smrti za žádný trestný čin. Žalovaný neměl žádný důvod se domnívat, že by žalobci hrozila v zemi původu poprava. Žalobci nehrozilo při návratu do země původu ani mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Žalobcovy země původu se netýkal žádný mezinárodní nebo vnitřní ozbrojený konflikt, při kterém by žalobci jako civilistovi mohla hrozit vážná újma odůvodňující udělení doplňkové ochrany. V žalobcově případě nepřicházelo v úvahu ani udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny. Pokud jde o národní humanitární azyl, žalovaný konstatoval, že žalobce je dospělý, svéprávný a praceschopný. Dokáže se o sebe sám postarat a vydělat si na živobytí. Nepodstupuje žádný typ speciální léčby, jež by byla výhradně vázána na území České republiky. Humanitární azyl je udělován za výjimečných okolností, které žalovaný neshledal. Žalovaný připomněl, že výčet důvodů pro udělení mezinárodní ochrany je omezený. Právní úpravu pobytu cizinců obsahuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. Žalobci nic nebrání v tom, aby přicestoval do České republiky legální cestou po splnění podmínek schengenského vízového kodexu, *„jako to rutinně dělá každý den množství jeho tureckých spoluobčanů. Je třeba požádat o české vízum a na něj pak navázat svoji žádost o dlouhodobý pobyt, běžně se tak děje a ČR, jakožto i další státy EU, má pro tyto účely své zastoupení v Turecku.“*
6. Žalobou podanou dne 9. 1. 2025 k Městskému soudu v Praze a postoupenou zdejšímu soudu jako soudu místně příslušnému se žalobce podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), domáhá zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému.

II. Obsah žaloby a ostatních podání účastníků

7. Žalobce v žalobě označil napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné. Žalovaný namísto interpretace provedeného dokazování odkázal na spisový materiál, resp. na protokol o pohovoru se žalobcem, což žalobce pokládal za nepřípustné. Interpretace v řízení pořízených důkazů a jejich následné vypořádání je ústřední náležitostí odůvodnění rozhodnutí, v němž musí být uvedeno vše podstatné. Žalobce nemůže konfrontovat úvahy správního orgánu, pokud se v odůvodnění rozhodnutí nenachází. Těžiště žalobcových obav souvisí s pronásledováním ze strany věřitele, od kterého si půjčil významnou finanční částku. Tu žalobce nesplatil. Věřitel začal po žalobci peníze vymáhat. V Uzbekistánu je trestné, pokud dlužník neuhradil svou pohledávku. Žalovaný nepostupoval v souladu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Žalovaný se nijak nezaobíral pozicí uzbeké policejní Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

složky, potažmo případného orgánu vnitřní kontroly (obdobou GIBS), který by dohlížel na zákonnost postupu policistů. Odůvodnění napadeného rozhodnutí se ani nezabývá případnou existencí úřadu ombudsmana dohlížejícího na zachování žalobcových práv. Žalobcův věřitel se obrátil na policisty a žalobce se postupu policistů obává. Napadené rozhodnutí nerozptyluje žalobcovy obavy z toho, jak bude uzbecká policie v případě, že se na ni obrátí žalobcův věřitel, postupovat. Žalobce se obával, že policie nebude postupovat objektivně a spravedlivě a že si z důvodu „solidarity“ s věžitelem „adoptuje jeho pozici“. Žalobce byl toho názoru, že původní soukromoprávní spor přerůstá v pravděpodobné pronásledování jeho osoby státem. To s ohledem na tamní legislativu, která vnímá neuhrazení zápůjčky jako trestněprávní jednání, pro které je vydlužitel kriminalizován, byť prostředky nezískal podvodem a toliko přecenil síly při jejich splácení. Žalobce také uvedl, že čelil výhrůžkám v době pobytu ve státě původu i po přesídlení do zahraničí. Proto si nemyslí, že by se situace v případě jeho návratu uklidnila. Žalovaný se měl zabývat tím, zda jsou uzbecké státní orgány schopny žalobce ochránit před násilím ze strany věžitele. Žalovaný vyšel z nepřipustného podkladu (Informace OAMP týkající se bezpečnostní a politické situace v zemi). Autorem tohoto podkladu je totiž sám žalovaný. Konečně žalovaný neposoudil dostatečně důvody pro udělení tzv. národního humanitárního azylu. Žalovaný se v tomto ohledu nevěnoval ekonomické situaci ve státě původu, resp. možnosti či nemožnosti dosažení adekvátního výdělku pro obživu rodiny.

8. Žalovaný měl ve *vyjádření k žalobě* za to, že některé části žaloby jsou zjevně účelové a nepřiléhají k žalobcově případu. Žalobce nikdy nemluvil o tom, že by byl v konfliktu s veřejnou mocí. Žalobce pouze sdělil, že se jeho věžitele kvůli dluhu již obrátili na policii. V žalobě se objevují zmínky o „solidaritě policie s věžitelem“ a „adoptování pozice věžitele“, což je pro žalovaného z jeho správní činnosti velmi dobře známá fráze, která však postrádá jakýkoliv logický rámec. Proč by měla být policie solidární s věžitelem a proč by si měla adoptovat jeho pozici, žalobce blíže nevysvětlil. Žalobce požádal o mezinárodní ochranu výhradně z důvodu legalizace pobytu za účelem práce. Institut mezinárodní ochrany však k těmto záměrům není bez dalšího možné užívat. V případě návratu do země původu by si žalobce podle svých slov musel najít dobře placenou práci. Jiné „problémy“ než s prací mu nehrozí. Ke zbylým žalobním námitkám žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí.

III. Posouzení žaloby soudem

9. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. O žalobě soud rozhodl bez jednání, jelikož žalovaný sdělil, že s tímto postupem souhlasí, a žalobce na výzvu soudu nesdělil, že by s takovým postupem nesouhlasil, a proto se jeho souhlas předpokládá (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Dokazování soud neprováděl. Všechny rozhodné skutečnosti pro rozhodnutí zjistil ze správního spisu, jímž se dokazování neprovádí.
10. Soud neshledal, že by po vydání napadeného rozhodnutí nastaly nové důležité skutečnosti, které by se vztahovaly k možnému pronásledování nebo hrozbě vážné újmy a jež by byl soud povinen zohlednit nad rámec uplatněných žalobních bodů (§ 32 odst. 9 věta první zákona o azylu). Proto žalobu posoudil v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích uplatněných žalobních bodů.
11. Žalobce předně namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Podle žalobce z napadeného rozhodnutí nelze zjistit, co žalovaný dovodil ze shromážděných podkladů a

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

jak své poznatky následně aplikoval při posuzování žalobcovy žádosti o mezinárodní ochranu.

12. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (podrobněji srov. rozsudek NSS ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38, bod 16 a tam citovaná judikatura). Žalovaný v napadeném rozhodnutí postupně posuzoval, zda žalobce splňuje předpoklady pro naplnění té které formy mezinárodní ochrany. Vycházel ze skutečností uvedených samotným žalobcem během prvotního poskytnutí údajů k žádosti a v průběhu osobního pohovoru. Dále vyšel ze shromážděných informací o zemi původu (srov. bod 4 tohoto rozsudku). Napadenému rozhodnutí sice mírně ubírá na srozumitelnosti odkaz žalovaného na žalobcovy „*turecké spoluobčany*“ a „*zastoupení v Turecku*“, jelikož žalobce pochází z Uzbekistánu. Tento odkaz je však podle soudu spíše písarskou chybou. Vlastní argumentace žalovaného v odůvodnění napadeného rozhodnutí je sice stručná (při odhlédnutí od pouhých citací právních předpisů), což je však důsledkem toho, že se žalobcův azylový příběh v podstatě skládal ze zmínky o půjčce od sousedů a těžkostech si obstarat finanční prostředky na její splacení. Celkově je z napadeného rozhodnutí dostatečně patrné, že se žalovaný zabýval konkrétně žalobcovým azylovým příběhem a situací v Uzbekistánu. Žalovaný pro účely posuzování přezkoumatelnosti rozhodnutí dostatečně vysvětlil, jak o předpokladech pro udělení jednotlivých forem mezinárodní ochrany v žalobcově případě uvažil a proč tak uvažil. Námitka nepřezkoumatelnosti není důvodná.
13. Dále se soud zabýval žalobcovými výhradami k informacím o zemi původu. Podle žalobce byl dokument nazvaný „*Informace OAMP – Uzbekistán – Bezpečnostní a politická situace v zemi*“ jako podklad pro napadené rozhodnutí nepřípustný, jelikož jeho autorem byl sám žalovaný.
14. Podle § 23c písm. c) zákona o azylu jsou podkladem pro vydání rozhodnutí zejména přesné a aktuální informace z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany státním občanem. Součástí správního spisu je mj. dokument „*Informace OAMP ze dne 13. 3. 2024. Uzbekistán. Bezpečnostní a politická situace v zemi.*“ Žalovaný v záhlaví tohoto dokumentu uvedl, že byl vypracován v souladu se zprávou Agentury Evropské unie pro otázky azylu (EUAA) o metodologii informací o zemích původu (2023) na základě uznávaných a relevantních veřejně dostupných informací, případně na základě informací získaných od dalších orgánů státní správy nebo partnerských úřadů členských států Evropské unie a přidružených států. Žalovaný v dokumentu odkazuje jako na zdroje mj. na zprávy Amnesty International, zprávy Ministerstva zahraničí Spojených států amerických nebo zprávy Human Rights Watch. Tyto zdroje podle soudu naplňují požadavky zákona o azylu a judikatury na zdroje informací o zemi původu blíže (k těmto požadavkům srov. rozsudek NSS ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS, bod 16). Soud nemá důvod se domnívat, že by informace z výše zmíněných zdrojů byly zastaralé. Žalobce netvrdil, s jakými informacemi v dokumentu vzpomenutém v žalobě nesouhlasí, ani netvrdil nic, co by shromážděné informace zpochybňovalo (ať v průběhu správního řízení, nebo v žalobě). Námitka směřující proti nepřípustnosti podkladů pro rozhodnutí není důvodná.

15. Dále se soud zabýval samotnými důvody, o něž žalobce opíral svou žádost o mezinárodní ochranu. Na tomto místě soud zdůrazňuje, že primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je právě žadatel. Žadatel je tím, kdo v řízení ve věci mezinárodní ochrany nese břemeno tvrzení. Správní orgán zjišťuje skutkový stav věci v rozsahu možných důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, jež vycházejí právě ze žadatelovy výpovědi v průběhu řízení o mezinárodní ochraně. Nepřísluší mu tak domýšlet právně relevantní důvody pro udělení mezinárodní ochrany žadatelem neuplatněné a posléze k nim činit příslušná skutková zjištění (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 12. 2023, č. j. 4 Azs 166/2023-19, bod 23, usnesení NSS ze dne 3. 12. 2024, č. j. 5 Azs 225/2024-29, bod 16, ze dne 19. 10. 2020, č. j. 4 Azs 277/2018-60, bod 13, nebo ze dne 16. 12. 2021, č. j. 3 Azs 118/2021-39, bod 11).
16. Pokud jde o žalobcovy obavy spojené s následky jeho neschopnosti splatit dluhy, žalobní námitky jsou v tomto směru poněkud zmatené. Jejich podstatou je, že se žalobce obává násilí ze strany samotného věřitele a současně si není jistý, zda by mu státní orgány poskytly před věřiteli (tj. soukromými osobami) dostatečnou ochranu. Žalobci mělo být v zemi původu vyhrožováno.
17. Podle § 2 odst. 6 věty druhé zákona o azylu se původcem pronásledování nebo vážné újmy rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.
18. Žalobce v průběhu správního řízení uvedl, že se jeho věřitelé obrátili kvůli neplacení dluhů na policii. Poprvé v žalobě se objevuje zmínka o tom, že mu ze strany věřitelů hrozí nějaké nebezpečí a že v zemi původu, a dokonce i v zahraničí čelil výhrůžkám. Během osobního pohovoru žalobce na otázku žalovaného: „*Jaká by byla vaše situace v případě návratu do vaší země?*“ odpověděl: „*Tam si budu muset hledat dobře placenou práci. Nebo budu muset odjet pracovat do zahraničí. Jiné problémy mít nebude.*“ Žalovaný proto nepochybil, jestliže se v napadeném rozhodnutí podrobněji nezabýval tím, jakou mají občané v zemi původu možnost ochrany před hrozbami ze strany soukromých osob. V žalobě žalobce k údajným výhrůžkám neuvedl žádné podrobnější údaje – čím (jakou újmu) mu bylo vyhrožováno, jak (prostřednictvím telefonátů, zpráv, osobních návštěv), kdy nebo jak často. I soud se proto jimi může jen stěží blíže zabývat. Z tohoto důvodu jen ve stručnosti shrnuje, že podle podkladů shromážděných žalovaným je uzbecká policie průměrně fungující orgán. Na nečinnosti policie si lze stěžovat u nadřízených orgánů, vrchního soudu, prokuratury nebo prostřednictvím podatelny prezidenta. V případě porušování práv se občané mohou obrátit na ombudsmana. Z podkladů sice též plyne, že se činnost policie potýká v Uzbekistánu s problémy, a to zejména s klientelismem. Také efektivita kroků ombudsmana je omezená. Z podkladů ale není zřejmé, že by státní orgány byly *a priori* nefunkční a v případě problémů se soukromými osobami by se žalobce nedomohl ochrany. O to se totiž žalobce zjevně ani nepokusil. Žalobce v žalobě též tvrdil, že policie bude s věřitelem „solidární“ a „adoptuje si jeho pozici“. Žalobce nerozvedl, z čeho tak usuzuje – např. že jeho věřitelé jsou významnými osobami ve státní či lokální mocenské struktuře nebo jsou s takovými osobami nějak spřízněni. V průběhu správního řízení žalobce pouze uvedl, že si půjčil peníze od sousedů. Žalobcovy námitky tudíž nejsou důvodné.

19. Žalobce dále poukázal na to, že neplacení dluhů je v Uzbekistánu kriminalizováno. Žalobcův původně soukromoprávní spor tak v důsledku zapojení policie „*přerůstá do konfliktu s veřejnou mocí*“.
20. To, že uzbecké právo podle žalobcových tvrzení sankcionuje neplacení dluhů v rovině trestního práva, není pro posuzování důvodnosti žádosti o mezinárodní ochranu samo a sobě rozhodné. Žalobce ve skutečnosti ani netvrdil, že by se kvůli neplacení dluhů obával v zemi původu nějakého trestního postihu, případně jakého. Ve správním řízení pouze uvedl, že se jeho věřitelé obrátili na policii. Podobně jako v bodě 18 tohoto rozsudku žalovaný ani soud nemohou za žalobce domýšlet, čeho se žalobce kvůli nesplacení dluhů v zemi původu vlastně obává. Žalobce ani neuvedl, že by byl trestně stíhán nebo měl s orgány činnými v trestním řízení jakoukoliv zkušenost, tj. například byl policií kvůli neplacení dluhů minimálně kontaktován. Podobně obecnými poukazy na kriminalizaci nesplacení dluhů ze strany žadatelů o mezinárodní ochranu z Uzbekistánu se správní soudy již zabývaly a neshledaly je důvodnými – srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. 6. 2025, č. j. 4 Az 37/2024-19 (kasační stížnost tamějšího žalobce NSS odmítnul pro nepřijatelnost usnesením ze dne 26. 9. 2025, č. j. 4 Azs 142/2025-28), nebo ze dne 26. 3. 2025, č. j. 20 Az 30/2024-25, či rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 14. 8. 2025, č. j. 34 Az 6/2025-24. Z „*Informace OAMP ze dne 13. 3. 2024. Uzbekistán. Socio-ekonomická situace*“ se ani nepodává, že by byli dlužníci neschopni splácet své dluhy kriminalizováni (srov. podkapitolu *Dluhy fyzických osob*). Obecné námitky související s žalobcovou obavou z věřitelů nebo z trestního postihu kvůli neplacení dluhů proto nejsou důvodné.
21. Konečně žalobce namítal nedostatečné posouzení důvodů pro udělení tzv. národního humanitárního azylu. Podle žalobce se měl žalovaný více zabývat ekonomickou situací v Uzbekistánu a žalobcovými možnostmi uživit rodinu.
22. Podle § 14 zákona o azylu, ve znění ke dni rozhodování žalovaného, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit národní humanitární azyl z humanitárního důvodu.
23. Podle rozsudku NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, č. 112/2004 Sb. NSS, „*azyl z humanitárních důvodů lze udělit pouze v případě hodném zvláštního zřetele. Není na něj právní nárok a posouzení důvodů žadatele je otázkou správního uvážení správního orgánu. V otázkách přezkumu správního rozhodnutí, které je ovládáno zásadami správního uvážení, zákon vytváří kritéria, podle nichž a v jejichž rámci se může uskutečnit volba, včetně výběru a zjišťování těch skutečností konkrétního případu, které nejsou správní normou předpokládány, ale uvážením správního orgánu jsou uznány za potřebné pro volbu jeho rozhodnutí. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry.*“ (následováno např. v rozsudku NSS ze dne 16. 5. 2019, č. j. 1 Azs 389/2018-38, nebo ze dne 5. 5. 2016, č. j. 5 Azs 237/2015-30).
24. Soud znovu opakuje, že je především na žadateli, aby uvedl všechny relevantní skutečnosti, pro které žádá o mezinárodní ochranu. Žalobce během osobního pohovoru na otázku žalovaného: „*Mohl byste si na ten dluh vydělat ve vlasti?*“ odpověděl: „*Tam bych to vydělával*“.

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

dlouho. Dlouho by to trvalo. Mých pět dětí stojí hodně peněz. Je těžké si našetřit.“ Žalobce tak v zemi původu má možnost – alespoň nějakého – výdělku, akorát dluhy bude splácet déle. Na základě těchto okolností se soud nedomnívá, že by žalovaný nějak vybočil z mezí správního uvážení nebo je zneužil. Žalobcova situace v zemi původu sice může být obtížná. Pouze na základě velmi obecných žalobcových tvrzení ale nelze usuzovat na to, že by byla nějak extrémní – nezvládnutelná. Z „*Informace OAMP ze dne 13. 3. 2024. Uzbekistán. Socio-ekonomická situace*“ plyne, že v Uzbekistánu existuje systém podpory v nezaměstnanosti i systém podpory nízkopříjmových rodin. Ostatně ani po odcestování do Evropské unie se možnosti žalobcova výdělku zřejmě nijak výrazně nezlepšily. V Maďarsku pro něj firma neměla práci a jiná firma mu neplatila. V době osobního pohovoru před žalovaným žalobce nepracoval, přičemž plánoval až po uplynutí šesti měsíců od podání žádosti¹, že bude pracovat jako dělník. Námitka nedostatečného posouzení důvodů pro udělení národního humanitárního azylu proto není důvodná.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

25. Soud uzavírá, že neshledal žalobu důvodnou. Současně soud nezjistil žádnou vadu, ke které by byl povinen přihlédnout z úřední povinnosti. Žalovaný se dostatečně vypořádal s žalobcovými důvody pro podání žádosti o mezinárodní ochranu. V kontextu vznesených tvrzení rovněž pracoval s informacemi o zemi původu, které odpovídaly požadavkům § 23c písm. c) zákona o azylu ve vztahu k žalobcem uvedeným skutečnostem. Podobně jako žalovaný soud doplňuje, že *„poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky, který nelze zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změnách některých zákonů.“* (rozsudek NSS č. j. 5 Azs 47/2003-48). „Pouhá“ snaha o legalizaci pobytu či získání pracovního povolení bez přistoupení důvodů relevantních z hlediska mezinárodní ochrany proto nemůže vést k jejímu udělení.
26. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o žalobě žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí

6,

Brno.

O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

¹V souladu s § 99 písm. a) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, povolení k zaměstnání nelze vydat cizinci, který v České republice požádal o udělení mezinárodní ochrany, a to po dobu 6 měsíců ode dne poskytnutí údajů k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 10. listopadu 2025

JUDr. Jan Peroutka v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.